No. 101. DINGSDAG 27 AUGUSTUS. 1861.

ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2.30, buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels ƒ 1.00, en voor elken regel meer ƒ »-15, behalve ƒ »-35 zegelregt.

RIJKS-KWEEKSCHOOL

TOT

OPLEIDING VAN ONDERWIJZERS

te GRONINGEN.

Aan de Rijks-Kweekschool tot opleiding van Onderwijzers te Groningen, aan welke de lessen weldra een aanvang zullen nemen, kan een zeker aantal jongelieden worden geplaatst, ten einde aldaar op kosten van het Rijk hunne opleiding tot Hulponderwijzers te ontvangen De leermiddelen worden kosteloos aan de Kweekelingen verstrekt. Zoodra het op te rigten gebouw gereed zal zijn, genieten zij daarin vrije Kost, Inwoning en Bewassching. In afwachting daarvan zal hun eene Rijks-toelage van f 250 's jaars worden toegekend, ten einde zich, onder goedkeuring van den Directeur der Kweekschool, Kost, Inwoning en Bewassching binnen de Gemeente Groningen te verschaffen.

Om tot het examen tot toelating op de Kweekschool te worden toegelaten, moeten worden overgelegd:

1o. eene geboorte-acte, waaruit blijkt, dat de jongeling op den 1 Oct. 1861 zijn 15de jaar zal zijn ingetreden;

2o. eene verklaring van een Geneesheer, waaruit blijkt, dat de jongeling eene goede gezondheid geniet en geen misvormde of andere ligchaamsgebreken heeft welke hem tot het onderwijsvak minder geschikt maken;

3o. een getuigschrift van goed gedrag, afgegeven door het dagelijksch Bestuur der Gemeente zijner inwoning, en in geval hij reeds in eene School is werkzaam geweest, een getuigschrift van den Districts-Schoolopziener of van den Hoofdonderwijzer dier School.

Deze stukken moeten, uiterlijk op den 10 September 1861, *franco* worden toegezonden aan den heer B BRUGSMA, Directeur der Rijks Kweekschool voor Onderwijzers te Groningen. Aan hen, die zich zullen hebben aangemeld, zal later worden bekend gemaakt, wanneer het te Groningen te houden vergelijkend examen zal worden afgenomen.

Uit dat examen zal moeten blijken, dat de jongelieden:

1o. naauwkeurig en vlug proza en poëzy kunnen lezen;

2o. regelmatig kunnen schrijven, zoowel groot als klein schrift;

3o. bekend zijn met de hoofdregels der rekenkunde voor geheele en gebroken getallen, met de voornaamste eigenschappen der getallen, met den regel van drieën en met het Nederlandsch stelsel van maten en gewigten, en vooral in het practische der rekenkunde eenige vlugheid bezitten;

4o. bekend zijn met de eerste gronden der Nederlandsche taalkunde, voornamelijk met de kennis der rededeelen en hunne verandering, alsmede met de redekundige ontleding;

5o. eenige denkbeelden hebben van aardrijkskunde en geschiedenis, voornamelijk van het Vaderland.

Mogten er onder hen, die zich zullen aanmelden, zijn, wier kundigheden de hiervóór als minimum gestelde aanmerkelijk overschrijden, dan zullen zij voor een hooger studiejaar kunnen worden aangenomen.

De gelegenheid tot plaatsing staat open voor jongelieden uit het geheele Rijk; aan hen, wier Ouders of Voogden in de Gemeente Groningen wonen, zal echter geene Rijks-Toelage voor kost en inwoning worden verstrekt, zoolang de gebouwen der Kweekschool nog geene gelegenheid tot huisvesting aanbieden.

Tevens wordt hierbij ter algemeene kennis gebragt, dat nog vóór het einde van het loopende jaar gelijke gelegenheid tot plaatsing van Kweekelingen aan de Rijks-Kweekschool te Haarlem en vermoedelijk ook aan die te 's Hertogenbosch zal worden gegeven.

's Gravenhage den 20 Augustus 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

brengen ter kennis van belanghebbenden, dat bij hun besluit van heden no. 38, tot wederopzeggens toe, vergund is het doorschutten uit het bovenpand der Drentsche hoofdvaart op het Noord-Willemskanaal en omgekeerd, van zoodanige schepen, die op en van Groningen op gezette tijden als veer- of beurtschepen varen, ook al hebben zij daarvoor geene concessie of aanstelling, mits de schipper van deze omstandigheid doe blijken door eene verklaring, afgegeven door den Burgemeester zijner woonplaats, en welke verklaring, door den provincialen Ingenieur van Drenthe, of, bij afwezigheid, door een provincialen Opzigter geviseerd, aan den schutmeester van sluis 1 van het Noord-Willemskanaal zal moeten worden vertoond; zullende echter die doorschutting vooreerst slechts tweemaal per dag, op de van wege het Bestuur der Noord-Willemskanaalmaatschappij te bepalen uren, door genoemde sluis mogen plaats hebben.

Assen den 23 Aug. 1861.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
J. A. G. DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe,

Gelet op het Reglement op de Hoofd- en Beilervaarten en daartoe behoorende wateren en werken, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 1 December 1858 No. 110,

Brengen ter kennis van een ieder, dien zulks zoude mogen aangaan, dat door eene Commissie uit hun midden, in de maand September aanstaande, zal worden gehouden de gewone jaarlijksche Inspectie en Schouwing van de Hoofd- en Beilervaarten en de daartoe behoorende wateren en werken, en wel bepaaldelijk: van de Hoofdvaart van Assen tot in het Meppelerdiep; van de Beilervaart, van Smilde naar Beilen; van de nok- of leislooten, in die wateren uitloopende en van de Nijeveensche Grift, van de Molenwijk te Smilde en de Norgervaart, en voorts van alle d w a r s- of h o o f d d i e p e n, d i e p e n of w ij k e n, waarvan de wateren met die der Hoofdvaart in verbinding staan, alsmede van de tot deze wateren, diepen of wijken behoorende werken.

En worden mitsdien de belanghebbenden aangemaand, hunne panden in gemelde vaarten, dwarsdiepen, diepen en wijken, nok- en leislooten, stuwen en dammen, mitsgaders de waterlossingen, bruggen, vonders, schutten, duikers, pompen, waterstoepen, los- en laadplaatsen en andere waterwerken, benevens al hetgeen verder te hunnen laste is, in voldoenden staat te hebben, tot voorkoming van schade.

Voorts worden de onderhoudpligtigen hierbij uitdrukkelijk verwittigd, dat, behalve de tegenwoordige publicatie vooraf geene hoegenaamde bijzondere aanzeggingen of waarschuwingen, om de te hunnen laste staande gebreken of afwijkingen van het Reglement te herstellen, of te verbeteren, aan hen zullen worden gedaan, maar dat wegens verzuimen of overtredingen, welke ten dage der schouw zullen worden bevonden te bestaan, proces-verbaal van bekeuring opgemaakt en ter vervolging in regten opgezonden zal worden.

Gedaan te Assen den 27 Augustus 1861.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, bij besluit van 23 dezer No. 95, is bepaald:

A. dat de Groote Jagt in deze Provincie zal worden geopend op VRIJDAG den d e r t i e n d e n September aanstaande;

B. dat de Korte Jagt op alle werkdagen, de Lange Jagt daarentegen alleen op Maandag, Woensdag en Zaturdag van iedere week zal mogen worden uitgeoefend, en

C. dat overigens geene andere beperking voor het jagtbedrijf zal bestaan, dan ten aanzien van het getal te schieten of te vangen hazen, zullende door één' jager op één' dag slechts v ij f en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen slechts t w i n t i g hazen mogen worden geschoten of gevangen.

Assen den 24 Augustus 1861.

De Commissaris des Konings voornd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen,

doen te weten:

dat de **stroomen en waterlossingen** zullen worden ***GESCHOUWD*** van af heden tot 1 September aanstaande; wordende de pandpligtigen uitgenoodigd, hunne panden in orde te brengen, ter voorkoming van bekeuring.

Assen den 21 Augustus 1861.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen, doen te weten, dat het examen ter toelating van leerlingen op het Gymnasium te dezer stede, ten overstaan van de daartoe bestaande commissie, zal plaats hebben op Zaturdag den 31 Augustus aanstaande, des namiddags te vijf uur en zoo noodig, op eenen lateren nader te bepalen dag.

Assen den 26 Augustus 1861.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

27 Aug.

In Zuidelijk Italie schijnen de pogingen van *Cialdini*, om de struikroovers en de reactionnairen te bedwingen, eenigzints beter te gelukken, dan aanvankelijk het geval was. Een gemakkelijke taak heeft hij echter niet, maar hij schijnt de man te zijn, om zich niet door moeijelijkheden uit het veld te laten slaan.

De dagbladen bevatten de volgende levensbeschrijving van den man, aan wien het herstel van rust en orde in de door de Bourbonsche bandieten geteisterde Napolitaansche provinciën is opgedragen. Hij is geboortig uit Modena. Daar heeft hij het despotisme leeren kennen op eene wijze, die voor altijd zijn hart met doodvijandschap tegen de onderdrukkers moest vervullen. Terwijl hij op 16jarigen leeftijd onder generaal *Zucchi* aan den opstand in de Romagna deel nam, werd zijn vader in hechtenis genomen en in de gevangenis van den hertog van Modena, naar men zegt, langzaam vergiftigd. Toen het uur der bevrijding voor den ongelukkigen grijsaard sloeg, was het te laat; het vergif had hem niet gedood, maar tot idioot gemaakt. *Cialdini* had tengevolge der Oostenrijksche interventie moeten vlugten, hij begaf zich naar Parijs, waar hij onder *Thenard* de scheikunde bestudeerde, om zich voor den geneeskundigen stand te bekwamen. Zijne neiging tot het militaire leven deed hem echter weldra dienst nemen bij het Spaansche leger. Hij nam deel aan den successieoorlog en klom spoedig tot hoogere rangen op. In 1848 was hij reeds eerste luitenant. *Mazzini* bewoog het voorloopig bewind van Milaan, hem in het Lombardisch leger aan te stellen. Dit geschiedde en *Cialdini* kwam op een hoogst critiek oogenblik in Italie terug. Hij trad in het corps van generaal *Durando* en bekwam bij Vicenza drie gevaarlijke wonden, die hem een jaar lang aan het ziekbed kluisterden In den Krim-oorlog was hij generaal en verwierf bij de Tschernaja eervolle laauweren. In 1859 heeft hij het eerste kanonschot tegen de Oostenrijkers gelost, terwijl hij den overtogt over de Sesia forceerde. Zijne operatiën in dien oorlog vonden hoofdzakelijk in de Alpen plaats, zoodat men bij de vermelding der groote veldslagen zijn naam weinig zag. In 1860 vernietigde hij het pauselijk leger bij Castelfidardo. Voorts nam hij dit jaar in 17 dagen Gaëta in, en moest ook het laatste bolwerk der Bourbons, de citadel van Messina, voor hem bukken.

Hij is nu maarschalk, 47 jaar oud; hij is groot en slank van gestalte, zijne trekken zijn fijn en schrander; aan het welievende voorkomen van den g e n t l e m a n paart hij de vrije manieren van den soldaat. De regte weg is steeds de eenige die hem aanstaat, en in zijn afkeer van alle tijdverlies, gaat zijne onversaagdheid soms de door de rede bevolen maat te buiten.

Onze lezers zijn welligt ook verlangend iets te vernemen van een tegenstander van *Cialdini*, nl. *Chiavone* den bandiet, die thans in dienst van *Frans* II de rol van generaal speelt.

Chiavone is te Isola di Sora geboren, in de onmiddelijke nabijheid van het huis, waar in der tijd *Fra Diavolo*, wiens bloedverwant hij is, het levenslicht zag. Hij is 44 jaar oud, heeft een krachtvol uiterlijk en een donkere gelaatskleur; zijn zware knevel en baard, zoowel als zijne lange haarlokken zijn koolzwart. Zijne voeten zijn bedekt met de *cioeci*, een schoeisel van touw, dat met linten om de beenen wordt vastgehecht; hij draagt verder een zwart fluweelen broek, een rood wollen gordel, een helderwit hemd, een veelkleurige das, los om den hals geknoopt en een grijslakensche jas. Zijn hoofd is met den vilten Calabreschen hoed bedekt. Immer is hij van onderscheidene pistolen voorzien en zijne hem over den schouder hangende karabijn is steeds geladen. Vroeger was hij sergeant bij de veldwacht, maar werd onder de regering der *Bourbons* tweemaal uithoofde van diefstal gedegradeerd. Hij kan ter naauwernood lezen en schrijven. Overigens is hij iemand van een driftig, wraakzuchtig en woest karakter.

Cialdini verkondigt steeds: „wij moeten Venetie hebben als een Staat van het Italiaansche Koningrijk en Rome als hoofdstad van dat Rijk, en men vindt dat goed ge   gd, maar eischt vooraf: „breng Napels onder tucht en doe dan verder wat uwe hand vindt, om te doen!"

En die eisch is waarlijk niet onbillijk.

Welke rampen de burgeroorlog over Italie brengt, blijkt uit het volgende:

De officiële dagbladen van Napels deelen de volgende statistieke opgave mede omtrent het aantal der gevonniste roovers. Tot nu toe zijn zonder vorm van proces dood geschoten 1841 personen; zonder vonnis en eenige uren na de inhechtenisneming 7127, in de gevechten zijn gedood 10,604; in de gevangenis geworpen 6112; doodgeschoten monniken en priesters 76. Voorts zijn 118 woningen in brand gestoken en 12 kerken vernield. Er worden nog 2903 familiën vervolgd, terwijl 108 vrouwen en kinderen zijn doodgeschoten. Te Napels alleen bevinden zich 13,623 gevangenen.

In het officiele Dagblad der Napelsche Regering las men den 16den dezer het volgende telegram:

„Pontelandolfo en Casalduni hebben de verdiende straf ondergaan.” De beduidenis van dit beknopte berigt bleek door later bekend gewordene bijzonderheden. Een detachement Sardinische troepen, ter sterkte van veertig man, was afgezonden, om uit de twee genoemde dorpen de struikroovers en gewapende reactionairen, welke zich aldaar hadden vereenigd, te verdrijven. Bij zijne nadering werd het door eenen volkshoop, bestaande uit bandieten en uit ingezetenen der genoemde plaatsen met vreugdegejuich en met den kreet „Italie boven!” begroet en verwelkomd, maar plotseling omsingeld, aangevallen en, met uitzondering van eenen sergeant, geheel vermoord. Dit ging gepaard met gruwelijke mishandeling der levenden en met ruige schending der lijken.

Op de tijding daarvan rukte eene sterke krijgsmagt, bestaande uit twee bataillons Sardinische jagers, naar Pontelandolfo en Casalduni. Een parlementair werd vooruitgezonden, om de uitlevering der schuldigen te vorderen. Maar deze werd met geweerschoten ontvangen, en de schandelijk verminkte lijken der vermoorde krijgslieden hem voor de voeten geworpen. Dit bragt de soldaten in woede, zij bestormden en vermeesterden de twee dorpen, doodden al de verdedigers, de vrouwen, kinderen en grijsaards in het leven latende, en staken vervolgens de huizen in brand, zoodat eenige uren later een groot deel van de twee dorpen in de asch lag. In de van de zijde der Sardiniers afkomstige berigten wordt erkend, dat daarbij ook onschuldigen zijn omgekomen en benadeeld, maar tot verschooning daarvan op de schier onwederstaanbare uittarging gewezen.

In de hoofdstad zelve werden, volgens berigten uit die stad van den 17den dezer, bestendig personen in hechtenis genomen als verdacht van zamenspanning tegen de nieuwe orde van zaken. Zoo waren er alleen op den 16den zeven en dertig geestelijken, waaronder verscheiden pastoors, gevat.

De Franschen helpen thans de roovers in het Napelsche ten onder brengen, daar zij hen verhinderen op Romeinsch grondgebied de wijk te nemen.

Een Engelsch escader ligt voor de stad Napels en laat van tijd tot tijd een detachement aan wal gaan, om te *manoeuvreren!*

John Bull zoekt wel eene vreemde exercitieplaats op! Wat of hij toch beoogt?

Men verzekert ook, dat Keizer *Napoleon* III onlangs zou hebben gezegd: „als *Cialdini* geen orde kan houden, zal ik eens komen!”

Blijft *Cialdini* onmagtig, om te doen wat hij wilde, dan kunnen de Engelschen zeggen: „wij zijn er al!”

En als de Franschen straks ook komen?

Dan begint weligt het oude *mijn* en *dijn*-spel, gevolgd door annexatie.

De landing van Engelsche troepen te Castellamare en de versterking der Britsche vloot in de Middellandsche zee hebben der Oostenrijksche Regering aanleiding gegeven bij het Kabinet van St.-James, om opheldering te vragen. Engeland antwoordde hierop dat het niet begreep waarover Oostenrijk zich gevoelig toont; vooral niet daar Frankrijk sedert twaalf jaar eene krijgsmagt in Italie onderhoudt; dat overigens de Engelsche soldaten hoegenaamd geen blijken hadden gegeven van een bestaand ontwerp, om grondgebied in bezit te nemen, maar slechts een eenvoudige militaire wandeling hadden gedaan met het oog op uit te voeren manoeuvres, en dat in ieder geval het liberale Engeland onmogelijk anders kon handelen dan sympathie aan den dag leggen voor het bevrijde Italie, en aan dezen Staat zoo noodig een krachtdadigen bijstand verleenen tegen den terugkeer der reactie. Het Weener Kabinet was met deze opheldering niet tevreden, en verklaarde, dat de houding, welke Engeland in Zuid-Italie scheen te willen aannemen, aan Oostenrijk de bevoegdheid zou geven zijnerzijds de Legatiën te bezetten, dat dit thans nog niet geschieden zal, maar dat het zich verpligt achtte zijn regt te constateren, teneinde er in het gegeven geval gebruik van te maken.

De Ministeriële Parijsche *Patrie* geeft het vermoeden te kennen, dat de verschijning eener Engelsche vloot in de golf van Napels, onder voorwendsel van evolutiën uit te voeren, eigenlijk strekken moet, om Frankrijks invloed tegen te werken of er een tegenwigt aan te stellen.

De te Napels gevestigde correspondent van den *Times* zegt:

„Daar de Engelsche vloot de Syrische kust verlaat, kan zij hier veel nut doen, indien Engeland het Koningrijk Italie door zedelijke ondersteuning wil schragen. Wanneer Frankrijk de Napelsche struikroovers in bescherming neemt, en hunne vervolgers aan de grensscheiding van het Pauselijke grondgebied stuit, waarom zou Engeland dan niet aan *Victor Emmanuel* in de golf van Napels ondersteuning verleenen? Hierdoor zou in allen gevalle worden bewerkt, dat Italie niet in de noodzakelijkheid kwam, om nogmaals de drukkende diensten en de doodelijke vriendelijkheid van Frankrijk in te roepen. Velen, welke hier den gang der gebeurtenissen hebben gadegeslagen, meenen, dat er hier opzettelijk verwarring gesticht of bevorderd is, met het doel, om een voorwendsel tot het aanbieden of opdringen van bijstand te bekomen. De Hemel verlosse ons van onze vrienden.”

De Parijsche *Patrie* berigt nu stellig, dat de Paus besloten heeft de vertegenwoordiging van den Roomschen Stoel bij het Fransche hof weder op den gewonen voet te brengen en op nieuw een Pauselijken nuntius naar Parijs te zenden. Mgr. *Sacconi*, welke laatstelijk tot nuntius te Parijs was aangesteld, maar sedert geruimen tijd van zijnen post afwezig was, zal in een eerlang te houden consistorie door den Paus tot de waardigheid van kardinaal worden verheven. In zijne plaats zal Mgr *Chigi*, thans vertegenwoordiger van den Pauselijken Stoel te Munchen, tot nuntius te Parijs worden benoemd, en hij zal zich, volgens de *Patrie*, reeds in het begin der volgende maand naar zijn nieuwen post begeven. De evengenoemde praelaat behoort tot een Vorstelijk geslacht, waaruit een Paus, *Alexander* VII, is voortgekomen.

Onder de vrienden van het Keizerlijke gouvernement te Parijs wordt de aanstaande komst van een nieuwen nuntius als eene belangrijke bewilliging, als een blijk van toenadering tusschen den Paus en den Keizer beschouwd en in verband gebragt met de reeds vermelde komst van Mgr. *Nardi* te Parijs. In kerkelijke gezinde kringen aldaar wil men die opvatting niet aannemen, maar vindt men de zaak onverklaarbaar.

De Keizer van Oostenrijk heeft aan den Hongaarschen Landdag verkondigd, dat de grondwettelijke verordeningen van Oct. en Febr. volledig in stand moeten worden gehouden; dat hetgeen aan Hongarije is toegekend, niet zal worden teruggenomen; dat, indien Hongarije geen deel wil nemen aan het algemeene Parlement, de besluiten dezer vergadering toch voor de geheele monarchie verbindend zullen zijn; en dat er maatregelen zijn genomen om, met de vereischte omzigtigheid, doch tevens met de noodige gestrengheid, de openbare orde te handhaven.

Uit Pesth schrijft men van 22 dezer:

De beide huizen van den Landdag hebben eene vereenigde vergadering gehouden en daarin is het Koninklijk rescript voorgelezen, welk stuk van dezen inhoud is: „Aangezien de Hongaarsche Landdag niet heeft beantwoord aan de hem gedane opeischingen, en wij van eenen Landdag, die, in een zoo fel bewogen tijd, tot groot nadeel van Land en Volk, zijne hoogst gewigtige roeping dusdanig miskent en voorbijziet, zoodat hij alle banden tusschen hem en de Regering, die eene overeenstemming nog mogelijk zouden kunnen maken, verbreekt, omdat aan zijne eischen, die de grenzen der billijkheid en gematigdheid overschrijden, niet kon worden voldaan en dus tot ons diep leedwezen van dien Landdag geene voor Hongarijes belangen vruchtbare werkzaamheden kunnen worden verwacht — zien wij ons verpligt en genoodzaakt dien te ontbinden, terwijl wij ons voorbehouden, indien het mogelijk blijkt, een nieuwen Landdag binnen zes maanden bijeen te roepen.

Het antwoord van *Deak* op het rescript van Keizer *Frans Jozeff*, luidende: „Hongarije erkent u als Koning volgens de bepalingen der wet en niet volgens uw *bon plaisir*,” is in 300,000 exemplaren gedrukt en over het land verspreid.

De Keizer heeft den landdag ontbonden, maar reeds roept men hem uit Hongarije toe: „gij hebt geen regt om dat te doen!”

Men ziet hieruit, dat Keizer *Frans Jozeff* het hoofd moet bukken voor Hongarije of het zwaard trekken. Hij heeft althans iets gedaan, dat niet verzoenend-gezind is — hij deed namelijk het gebod uitgaan: „dat de belastingen worden geïnd, des noods met geweld!”

De berigten uit Spanje blijven nog even ongunstig luiden ten aanzien van het arresteren van personen in de provincien, zonder dat men hun iets bepaald ten laste kan leggen. Men behoeft slechts verdacht te zijn, om gevangen te worden genomen, en om verdacht te worden is er tegenwoordig zoo goed als niets noodig. In een dorp, nabij Albama, zijn zelfs alle volwassen personen gearresteerd, met uitzondering van den Burgemeester en den Geestelijke. Wanneer men hierbij in aanmerking neemt, dat in vele landelijke gemeenten, vooral van Grenada, de bevolking de dorpen verlaat, om niet bloot te staan aan de willekeur en de vervolging der autoriteiten, dan kan men zich eenigzins een denkbeeld van den toestand maken. De Generaal *Serrano* heeft den burgerlijken Gouverneur van genoemde provincie uitgenoodigd, eene proclamatie uit te vaardigen, waarin de vlugtelingen aanzegging bekomen binnen zekeren tijd in hunne woningen terug te keeren, bij gebreke waarvan zij beschouwd zullen worden als opstandelingen, en dus vervolgd zullen worden wegens rebellie. En wat verder verbazing verdient is, dat de ministeriëele bladen te Madrid dagelijks als een soort van formulier mededeelen: „de provincien Grenada en Malaga genieten bij voortduring de meest gewenschte rust.”

In Rusland is nog gedurig emancipatie-onrust. De boeren begrijpen niet regt, wat ze nu zijn en zullen worden en twisten daarover met de landeigenaren. Die twist is echter dadelijk geëindigd, als zij tot een juist begrip komen van hunne nieuwe regten en oude niet opgegeven pligten.

De Keizer van Rusland heeft, blijkens eene dépêche uit St. Petersburg, zijne voorgenomen reis naar de Krim aanvaard. Den 1 Sept. zal hij eene groote revue houden te Sebastopol.

De Koningin van Engeland bezoekt hare Iersche onderdanen, en wordt door deze met zeer veel hartelijkheid ontvangen.

Het verbaal van haar overgang tot de R. C. Kerk blijkt meer en meer een sprookje te zijn.

Volgens de laatste tijdingen uit Japan zou de goede verstandhouding tusschen de Engelschen en het Japansche bestuur ernstig bedreigd zijn en de toestand der vreemdelingen veel te wenschen overlaten.

Frankrijk en Zweden — *zegt* men — sloten eene alliantie, maar niet in vijandigen geest tegen Engeland. Herink, neen! louter uit alliantie-zucht, zoo voor de aardigheid. John Bull zal hooren en gelooven wat hem raadzaam dunkt, en als hij de zaak niet vertrouwt, van tijd tot tijd zulk een swart gezigt zetten tegen *Karel* XV, dat deze op eigen veiligheid bedacht wordt. Voor Zweden is Engeland's vijandschap zeer gevaarlijk.

Wij gelooven echter niet, dat de Koning van Zweden, hij moge meer soldaat dan diplomaat zijn, zich heeft overgegeven aan den derden *Napoleon*.

Waarom zou hij dat hebben gedaan?

Uit New-York zijn berigten ontvangen, loopende tot den 14.

De Unionisten onder *Lyon* zijn bij Springfield door de Zuidelijken geslagen. *Lyon* is gedood. Volgens het officieel rapport zijn 800 Unionisten gedood, 23000 Zuidelijken namen aan den strijd deel. Zij moeten nog al aanzienlijke verliezen geleden hebben. Volgens een gerucht waren de generaals *Price* en *Macculloc* gedood. *Faulkner* is te Washington in hechtenis genomen, beschuldigd van verraad.

De banken van Boston en Philadelphia zullen dadelijk voor 50 millioen in de leening deelnemen en vóór December voor nog 120 millioen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bekend gemaakt, dat de examens voor het verkrijgen van acten van bekwaamheid tot het geven van school- en huisonderwijs, voor de tweede maal in het loopende jaar zullen worden gehouden op Woensdag 9 October a.s. en volgende dagen; dat zij, die een dezer examens wenschen af te leggen, zich uiterlijk op 25 September e.k. behooren aan te melden bij den Schoolopziener van het district, waarin zij wonen.

— Wij vernemen, dat tegen M. P. W., Cargadoor te Rotterdam, die zich opgeworpen had tot hoofdbestuurder van eene Landbouw-Kolonie te San Salvador in Midden-Amerika, door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam regtsingang is verleend ter zake van opligting en bedrog. Hij is den 22sten dezer te Haarlem gearresteerd. Hij was sinds eenige dagen voortvlugtig, middelerwijl aldaar in het Westerdok 112 mannen, vrouwen en kinderen te zamen ingescheept op het fregat, dat hen naar San Salvador vervoeren moest, broodeloos waren achtergelaten.

— Uit Soestdijk berigt men, dat het Kon. familiefeest ter viering van het 45jarig verblijf van de Koningin-moeder hier te lande aldaar zeer luisterrijk is geweest. Namens den Keizer van Rusland was de Russische gezant, generaal *Mansouroff*. H. M de Koningin-moeder komen gelukwenschen met den gedenkdag. HH. MM. de Koning en Koningin waren per rijtuig van 't Loo gekomen, en zijn na het diner naar dat lustslot teruggereden; Z. K. H. Prins *Hendrik*, die tegen 1 ure te Soestdijk aankwam, verblijft daar nog met de Prinses en den Hertog en de Hertogin van *Saksen Weimar*. —

— Ook te 's Hertogenbosch zijn de ingenieurs bezig met de rigting, welke de Zuider-spoorweg van Utrecht over Culemborg, 's Hertogenbosch, Boxtel naar Maastricht nemen zal, af te bakenen. De weg zal naar men hoort door een gedeelte dier stad loopen. Waarschijnlijk zal de weg gelegd worden over de Maas bij het fort Crevecoeur, om door het Bosscheveld de stad bij de St. Janspoort in te komen. Het stationsgebouw zal worden gebragt op den Uilenburg. De weg zal vervolgd worden langs Vucht, Esch en Boxel. Tusschen Esch en Boxtel op een ½ uur afstands van laatstgemelde gemeente zou het hoofdstation komen.

— De tentoonstelling te Delft van de voorwerpen voor de verloting ten behoeve der noodlijdenden door de overstrooming op Java is Dingsdag geopend, in tegenwoordigheid van den Minister van Kolonien, den Luit.-Gen. *de Stuers*, den burgemeester en een der wethouders, den Kol. *v. Pestel*, den Majoor komm. der schutterij *v Bylandt* enz. Er zijn 2000 voorwerpen en bijna 15,000 loten geplaatst.

— Aan 't Nieuwe Diep hadden drie matrozen van een der oorlogsbodems misbruik van verlof gemaakt. Op het bekomen der signalementen worden zij dan door de politie opgezocht en voor ieder opgebragten client ontvangt de agent f 3 ten koste van deze. De f 3 zijn minder, maar door een diender te worden gesnord en opgebragt is Janmaat's eer te na. Onze drie vrienden hadden zich toch laten vinden, en waren reeds nabij 't wachtschip geleid, toen zij ontvlugtten. 't Was toen een wedloop tusschen matrozen en agenten. De eersten zagen echter nauwelijks een jol aan wal liggen, of zij sprongen er in, en staken van wal, tot groote ergenis hunner vervolgers, die op den hoop toe nog bespot werden. 't Ergste was, dat de jol zonder stop in de kiel lag, en er geene riemen waren. De matrozen hielpen zich zoo goed mogelijk en braken een paar dosten uit, om daar mede te pagaaijen. Zij zouden het niet hebben klaar gespeeld, daar het zeewater met kracht indrong, als men van 't wachtschip hen niet ter hulpe was gesneld. Zij hadden in levensgevaar verkeerd, en moeten meer dan f 3 betalen voor de schade aan de jol berokkend. Doch ze zijn niet opgebragt.

— Volgens berigten uit Batavia van den 14 Julij is het op Java volkomen rustig. De ongunstige weersgesteldheid houdt aan. Nadere berigten uit Bandjermassin ontbreken.

Bij Pamemoekan is het schip *de Vriendschap* op eene klip gestooten, waarbij 1800 balen koffij over boord geworpen zijn, terwijl de overige lading nog is kunnen worden gelost.

— Men verneemt dat tot taxateurs bij de onteigeningen voor de staatsspoorwegen benoemd zijn: in Gelderland de heeren *Kets*, weth. van Rosendaal en *Horsting*, weth. van Ede. Beide heeren hebben hunne werkzaamheden begonnen voor de onteigeningen tusschen Arnhem-Zutphen.

Voor de Noord-Hollandsche lijnen begonnen in de gemeente Helder de heeren *de Leeuw*, dijkgraaf van den Anna Paulowna-polder en *Cohen Stuart* te Alkmaar.

— In deze week komen te Utrecht de leden van het „Metalen Kruis” uit alle deelen van 't Vaderland bijeen, om het vijfjarig gedenkfeest dier vereeniging te vieren.

De *Utr. Ct.* bevat het volgende ingezonden stuk:

De aardappelenziekte.

De ziekte openbaart zich weder op eene schromelijke

...te in de aardappelen en het eenige wat men er op dit oogenblik tegen doen kan is: *het loof, waarin de ziekte zich geopenbaard heeft, af te maaijen.*

Het is toch wel denkelijk, dat, wanneer de ziekte zich openbaart in aardappelen, die tot dien tijd toe gezond waren, eerst het loof en daarna de knol wordt aangetast. In ieder geval kan men dezen raad veilig opvolgen, men verliest er niets bij en men kan er waarschijnlijk bij winnen, als het niet reeds te laat is. Wanneer men echter niet kan gelooven dan neme men de proef met het gedeelte. Een dergelijke proef is der moeite wel waard en gaarne vernam ik er later den uitslag van.

Wenschelijk ware het, dat de aardappelenziekte ten minste dit gevolg had, dat de wetenschap en het onderwijs van den landbouw meer werden gewaardeerd en er bevorderd, daar men dan ook meer bekend zoude met de omstandigheden, die deze ziekte bevorderen voorkomen.

Maar deze wensch, hoe billijk ook, blijft hier te lande goed als onvervuld.

Utrecht, 14 Augustus. J. C. BALLOT.

— Men leest in de *Utr. Courant*:

Voor eenigen tijd heeft men zich vrolijk gemaakt met die comiesch-gevoelig-afschaffingsgezinde aanbevelings-advertentie van den houder van het beruchte huur- en huurkantoor van *Onstee en Comp.* Als eene andere merkwaardige rariteit moge strekken het volgende letterlijke en naauwkeurige afschrift van eene inteekenlijst door een kandidaat-notaris rondgezonden, die zijn bok en 2 geiten wilde verloten en daarbij deze heerlijke maar onbegrijpelijke opgaaf deed van de voorwaarden en den op der verloting.

„Verloting tegen 50 Cents het lot van 2 geiten en een bok, dewelke met toestemming van het hoofd der Gemeente S . . . zullen mogen verloot worden ter plaatse daar door den verloter te S . . . nader zal geradig vinden, en wel op de navolgende voorwaarden.

„De *eerste* prijs is de groote Geit, dewelke aan die gene zal geworden, die het grootste getal met 4 dobbelsteenen te werpen, zal geworpen hebben; de *tweede* prijs de kleine Geit aan de hoogste op een naar en de *derde* en laatste prijs zijnde *den Bok* aan den geene die het minste getal *hoogen* zal geworpen hebben. Wanneer 2, 3 of meerdere *hoogen* zich onder het getal geworpene hoogten bevinden, zullen onder die geenen eene herloting plaats hebben, en den prijs geworden die het hoogste zal geworpen hebben; niemand zal ook zelfs met de dobbelsteenen mogen werpen, maar dezelve zullen in eene dwavelbak gedaan worden en door 1 of 2 kinderen ter tafel geworpen worden, en er zullen in 3 of meerdere herbergen naa verkiezing van den verloter eenige litters hier ten beste gegeven worden, zoodat niemand verpligt is onder de mededingers iets te verteren!"

Voor de echtheid van het stuk kan men instaan. Hoe vonden de acten door dezen geëxamineerden Nederlander gesteld worden?

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen. Het proces van baron *de Vidil* is 21 Aug. in behandeling gekomen. De zoon van den beschuldigde is voor den groo en Jury verschenen, doch weigerde bepaald eenige getuigenis af te leggen, tenzij dat geen zijner mededeelingen tegen zijnen vader gebruikt zou worden. Zulk een voorwaarde kon natuurlijk niet worden aangenomen, en de groote Jury grondde ten laatste de acte van beschuldiging op de verklaring der andere getuigen. De acte van beschuldiging werd hem voorgelezen. Hij scheen zeer ongerust. Als vreemdeling kon hij kiezen of een Jury uit Engelschen zamengesteld of een Jury uit Engelschen en zijne landgenooten zamengesteld. Hij koos de eerstgenoemden. Na deze verklaring werd *de Vidil* naar de gevangenis teruggebragt.

Den 23 dezer is voor het centraal hof voor criminele zaken deze zaak behandeld. Eene talrijke menigte woonde de zitting bij. Ten 10¼ ure kwam hij voor. Hij droeg een zwarte paletot, was kalm en veel minder gedrukt, dan gedurende het onderzoek in Bow Street. De beschuldiging werd volgehouden door den heer *Clark*, officieel in naam der Kroon, maar eigenlijk in naam van den commissaris generaal van policie; als verdediger trad op de heer *Ballantyne*, bijgestaan door den heer *Sleigh*. De heer *Clark* kwam van zijne ontwikkeling tot de volgende drievoudige beschuldiging: toebrengen van wonden aan zijn zoon, met doel, hem te dooden; toebrengen van slagen en verwondingen, met het doel, hem ernstig te kwetsen; toebrengen van ligchamelijke verwondingen. Hierop volgde het getuigenverhoor. De stalhouder, die de paarden verhuurd had, verklaarde o. a., dat hij op verlangen van den beschuldigde, die zeide dat zijn zoon geen zeer goed ruiter was, *Alfred* een zeer mak paard gegeven had, terwijl dat van den vader zeer wild was. Nu kwam ook *Alfred* de zaal binnen. Hij weigerde echter den eed als getuige af te leggen, waarom hij tot eene maand gevangenisstraf werd veroordeeld. Hij verliet de zaal en werd in hechtenis genomen. De ingenieur *John Evans* van den South Western Railway verhaalde, dat hij den zoon met bebloed gelaat naar zich had zien toeloopen, dat daarop weldra ook de vader verscheen was, bevende en verhalende, dat het paard van zijn zoon schuw geworden en dezen tegen een muur geworpen had.

Zekere vrouw *Gibbon* getuigde dat de zoon met bebloed gelaat naar haar was toegesneld en, de handen uitstrekkende, geroepen had: Moeder, red mij! bescherm mij! De karawats die haar werd voorgelegd herkende zij niet als die welke zij toen had opgenomen.

John Everett in dienst van den Hertog *van Aumale* verklaarde, dat hij de losse paarden had aangehouden, die beide zeer mak en rustig waren en dat aan den zadel en den toom van het eene veel bloed kleefde. De Genees heer *Clark*, die het eerste verband had gelegd, verklaarde, dat de verwondingen waren aangebragt op het voorhoofd en boven het oor, dat beide door hetzelfde voorwerp waren veroorzaakt, en dat de slagen hevig genoeg moeten geweest zijn, om de hersenpan te breken. Een ander getuige verklaarde, dat zoo *Alfred* zonder testament overleed, het vermogen hem door zijne moeder nagelaten, ten bedrage van 20,000 p. st. op den vader zou overgaan. Nu werd ook voorgelezen de getuigenis van *John Rivers*, die wegens ongesteldheid niet kon verschijnen. Die verklaring hield in, dat hij den beschuldigde zijn zoon met de knop van een karawats op het voorhoofd had zien slaan, hetgeen ondanks het smeeken van den zoon, herhaald werd, zoodat het bloed uit de wonden stroomde. De zoon was daarop van het paard gesprongen en in de herberg *de Zwaan* gebragt. De verdediging van den heer *Balantyne* berustte noodzakelijk daarop, dat *Alfred's* antecedenten zoo waren, dat men aan zijn eerste verhaal geen geloof kon slaan, hetgeen evenwel streed met de verklaringen van getuigen, die den jongman kenden. De Jury verklaarde den baron, na tien minuten te hebben geraadpleegd, schuldig aan misdadige verwonding zijns zoons, waarop de regter hem tot twaalf maanden dwangarbeid veroordeelde.

— De hersenen van den onlangs overleden Lord kaselier *Campbell* wogen 53¼ Engelsche oncen; die van *Cuvier*, de zwaarste, die men kende, wogen 59 oncen. De normale zwaarte der hersenen is 46 oncen.

Men heeft nu weddingschappen aangegaan, dat de hersenen van Lord *Brougham* de zwaarte van die van *Cuvier* zullen bereiken.

— Bij gelegenheid van de reis der Koningin naar Ierland heeft de noordwestelijke spoorwegmaatschappij een salonwagen laten maken, die f 36,000 kost en van massief eikenhout vervaardigd is. De vloer bestaat, behalve uit het gewone materieel, uit eene laag van eikenhout en daarboven eene van kurk, waardoor de schudding zoowel als het geraas minder wordt. Het inwendige van dit kamerrijtuig is in alle opzigten prachtig. Sofa's, leuning stoelen op draaijende spillen, tafels, lampen enz., alles is vorstelijk, en daarenboven heeft de directie gezorgd, dat de Koningin geen intrek in hôtels behoeft te nemen, door te voorzien in bedden, die zeer gemakkelijk kunnen verplaatst worden. Behalve de salon voor de Koningin zijn er nog twee, een voor de Princessen en een voor de jonge Prinsen.

DUITSCHLAND.

— Het is in de omstreken van Emden gebruikelijk het koolzaad op het land te dorschen en het stroo des avonds te verbranden. Zoo hadden onlangs onder Rijsum, vele boeren hun koolzaad laten dorschen, en des avonds het stroo verbrand. Een daarbij werkzaam geweest zijnde arbeider vermiste te huis komende zijn zevenjarigen zoon, die bij het koolzaad dorschen tegenwoordig was geweest. Men zocht en vond den knaap geheel verkoold op de plaats waar men gebrand had. Men vermoedt, dat hij zich in het stroo te slapen had gelegd, en dat hij op deze wijze een vreeselijken dood heeft gevonden.

— De *Grazer Tagespost* meldt het volgende zonderling proces: In eene groote stad van Beneden-Stiermarken had een meisje, dochter van een rijken bakker, liefdesbetrekkingen met een jong officier aangeknoopt. De ouders wilden echter alleen in het huwelijk toestemmen onder voorwaarde, dat de bruidegom de militaire loopbaan zou verlaten. Hij vroeg en verkreeg dan ook zijn ontslag, doch moest alras ontwaren, dat het meisje niet zijn persoon, maar zijn uniform bemind had. Zij gevoelde niet de minste neiging meer voor den in burgerkleeding gehulden persoon, zoodat de arme jongman èn zijne geliefde, èn zijne betrekking verloren had. Hieruit ontstond een langdurig proces, en dezer dagen deed het hooggeregtshof in laatste instantie uitspraak, en veroordeelde de ouders, om den versmaden bruidegom levenslang de jaarlijksche soldij te betalen, welke hij, op hun verlangen, door zijn ontslagnemen had verloren. Of dit vonnis den afkeer der schoone tegen de burgerkleeding zal doen wijken, is nog onbekend.

TURKIJE.

Het *Journal de Constantinople* meldt dat de gemalin des sultans dezer dagen voor het eerst in eene ekwipage is uitgereden, welke geheel op Europesche wijze ingerigt en bestuurd werd, en door eenvoudigheid en netheid uitmuntte. Overal op haar weg presenteerden de soldaten het geweer. Deze nieuwigheid in de Turksche etikette vond levendigen bijval.

LAATSTE BERIGTEN.

Napels, 24 Aug. De kolonel *Lorini* heeft, in gemeenschap met de Franschen, de benden van *Chiavone* bij Monte St. Elia aangevallen.

Uit Sora wordt van den 23 dezer gemeld, dat de Franschen te Casta Nova zijn aangekomen, om *Chiavone* te beletten dat hij het Romeinsche gebied betrede. Het blijkt, dat *Chiavone* door de regeringstroepen is omsingeld.

Weenen, 24 Aug. De beide Huizen van den Rijksraad alhier (den zoogenaamde „engere,") hebben in hun adres van antwoord den Keizer dank gezegd wegens de standvastigheid, waarmede Z. M. zijne regten verdedigd. Zij hebben met vreugde gezien, dat de Keizer op den constitutionelen weg voorwaarts schrijdt en de niet-Hongaarsche landen beschermt, zonder de overeenstemming met Hongarije uit te sluiten.

—

's Hage, 26 Aug. Z. M. de Koning heeft zijn jongste zoon, Prins *Alexander*, ter gelegenheid van deszelfs 10den verjaardag, op gisteren, benoemd tot 2den luitenant, bij de bataillons jagers van het regement grenadiers en jagers, en tot Grootkruis van den Nederl. Leeuw.

Effectenbeurs te Amsterdam.

26 Aug. Ned. Werk Schuld 2½ pct. 63 15/16, dito 3 pct. 75⅞, 4 pct. 93¾ — Spanje onbep. stukken 2 pct. 42 3/16 — Rusland 1798 en 1816 5 pct. 102⅝. — Oostenrijk Met. 5 pct. 46½, dito rente Amst. 5 pct. 69¼, dito Nat. Met. 5 pct. 55 1/16.

Graanmarkt te Amsterdam.

Tarwe onveranderd, 125 ponds nieuwe bonte Poolsche f 350 — Rogge vast, 116 ponds Archangel f 205 — Boekweit f 8 hooger — Koolzaad zonder handel — Raapolie op 6 weken f 42¼.

ASSEN, 27 Aug.

— Blijkens vorenstaande bekendmaking zal de groote jagt in deze Provincie op den 13en Sept. e. k. geopend worden.

— Op de veemarkt, alhier in de vorige week gehouden, waren aangebragt: 375 koeijen, 1135 varkens, 100 schapen en 110 geiten. De handel, over 't geheel genomen, was levendig, maar door de meer dan gewone aanvoer, vooral van varkens, waren de prijzen middelmatig. De koeijen zijn verkocht van f 40 tot f 150, de pinken van f 10 tot f 25, de oude varkens van f 25 tot f 40, de jonge dito van f 3 tot f 28, de schapen van f 3 tot f 12, en de geiten van f 2 tot f 12.

— De heer *Thorbecke* heeft eenige dagen te Oldenzaal doorgebragt en uitstapjes gemaakt in Twenthe.

— Den 23 dezer is voor rekening van 's Rijks schatkist in een der localen van het Provinciaal Bestuur te Zwolle publiek aanbesteed: 1o. het vernieuwen van de doorlaatbrug in den westelijken dam van de buitenhaven der Staphorster sluis te Zwartsluis. Het werk is aangenomen door *J. Galman*, wonende te Amsterdam, voor f 2140.

— Tot gerustverstelling van velen, die over de productie der aardappelen bezorgd zijn, wordt medegedeeld, dat de aanvoer er van op de markt te Zwolle den 23 dezer zoo groot was, dat de landbouwers eene aanzienlijke partij tot den volgenden marktdag hebben moeten opzetten. De prijzen waren f 3, f 3 50 à f 4. Op de namarkt werden ze van de hand gedaan voor f 2.50.

† **Steenwijk**, 23 Aug. Heden had hier de van wege de burger societeit uitgeschreven harddraverij plaats, waaraan acht paarden, meest alle bekende Friesche harddravers, deel namen. De prijs, een zilveren tabakspot met dito komfoor en dito schrijfgarnituur, werd behaald door de zwart ruin kol van den heer *F. van der Meulen*, van St. Jacobie Parochie, bereden door den pikeur *A van der Meulen*, en de premie een zilveren tafelschel, door het paard Frans van denzelfen eigenaar. Dit feest, voorafgegaan door volksvermakelijkheden, werd besloten met eene serenade bij fakkellicht, gebragt aan onzen geachten Burgemeester, den heer *J. Meesters*.

† **Peize**, 23 Aug. Op de jaarlijksche harddraverij, den 21 dezer alhier bij den logementhouder *R. Lamberts* gehouden, zijn slechts 4 paarden tot den wedstrijd aangegeven, zoodat de strijd zeer spoedig was afgeloopen. Wegens het klein aantal deelnemers, werd besloten, om het fraaije hoofdstel alleen te doen verharddraven, en het chais-gereide tot een volgende keer te houden, waarin door allen werd toegestemd; deze prijs werd behaald door eene zwarte 9jarige merrie, toebehoorende aan en bereden door den eigenaar *W. Offringa* te Oostwold, gem. de Leek. Hoewel de wedstrijd het publiek niet lang bezig hield, heeft hetzelve zelfs tot laat in den avond veel genoegen gesmaakt.

Een geruimen tijd kon men zich verheugen over de goede handhaving der orde in deze gemeente; dit schijnt echter langzamerhand te verzwakken, daar er onlangs onderscheidene diefstallen hebben plaats gehad, de meeste echter van geringe waarde. Men hoopt dat de daders door de politie zullen worden opgespoord, zij is daartoe ijverig in de weer, door huiszoekingen etc.

+ **Schoonoord**. 25 Aug. Klaagt men in Zweelo over de publieke wegen, we gelooven, dat die klagte in meer gemeenten gehoord wordt. Ook hier is het treurig genoeg. Behalve langs het kanaal, op welks weg een ferm toezigt is, zijn al de wegen van hier uitgaande in ongunstigen toestand. En 't schijnt, dat sedert de verpligte hand- en spandiensten met het provinciaal reglement op het „boerwerken" zijn opgeheven, de gewone wegen in bijna geheel Drenthe veel te wenschen overlaten. Waarom de gemeentebesturen zich intusschen zoo weinig hier en daar, om de wegen schijnen te bekreunen, tegen den kennelijken geest en het duidelijk voorschrift der gemeentewet, blijft zelfs uit een finantieel oogpunt een raadsel. Of zou het niet waar zijn, wat de staathuishoudkunde leert en 't gezond verstand beaamt, dat de welvaart eener gemeente krachtig gesteund wordt door een levendig verkeer en drukke communicatie met andere gemeenten?

+ **Donkerbroek**, 25 Aug. Met genoegen kunnen wij van hier berigten, dat de rogge-oogst met begunstiging van goed weder naar aller wensch heeft plaats gehad. Ook de boekweit, zoowel die welke in 't zand als in 't veen groeit, belooft goed. Met de aardappelen evenwel staat het er minder goed voor, dewijl deze belangrijk zijn aangetast door de sedert eenige jaren heerschende ziekte. Vooral de vroegrijpen lijden aan die kwaal, met de laatrijpen het zóó erg.

+ **Frederiksoord**, 25 Aug. In het naburige Vledder bevonden zich bij *P. de Vries* twee geiten, welke hunne weide hadden in de onmiddelijke nabijheid eener bijenstal. Deze kleine dieren moeten er wel sterk tegen verdeeld zijn, om zulke gasten in hunnen omtrek te hebben, want deze geiten zijn in zoo erge mate door hen geteisterd: dat zij den volgenden morgen beiden zijn gestorven.

De bijenhouders zijn hier over het algemeen zeer tevreden en vinden hunne geledene schade van het verleden jaar tot dusverre ruimschoots vergoed. De sterke bloei der boekweit, die alhier heerlijk staat, en veel belooft, schenkt deze zoo ijverige diertjes veel voedsel.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

† **Smilde**, 25 Aug. Uit het in 't vorig no. dezer

Courant genomineerde drietal van Kandidaten is heden door de Chr. afg. gemeente alhier tot Predikant verkozen de W Ew. heer *Thijssen* van Kampen.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van den heer K. H. Kluiver *te Oosterzee over zijne ontvangst bij zijne familie te Diever behandelt te uitsluitend persoonlijke en familie aangelegenheden, dan dat het geschikt zou zijn, om in de Courant te worden opgenomen.*

Advertentien.

Winschoten, 22 Augustus 1861. Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe A. GOCKINGA—Baronnesse DE VOS VAN STEENWIJK.

Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 71 jaren, mijne geliefde echtgenoote E. R. NIJENSIKKINGE, met wie ik bijna 45 jaren was vereenigd

Smilde den 24 Augustus 1861.

E. TONCKENS,

Heden namiddag omstreeks vijf ure, ontsliep zacht en kalm, na eene ongesteldheid van drie dagen, onze dierbare moeder en behuwdmoeder AALTJE HILBRANDS BOERSTRA, Wed. van GEERTS LAMBERTS BROUWER, in leven Secretaris der Gemeente Ooststellingwerf, in den ouderdom van tachtig jaren en ruim zes maanden.

Oldeberkoop, L. G. BROUWER,
24 Augustus 1861. Uit aller naam

Eenige Kennisgeving.

BOUGIES 1e QUALITEIT

à 52½ Ct.,

VAN DE

STéARINE KAARSEN. FABRIEK GOUDA,

TE

GOUDA,

voorheen firma

SCHONEVELD WESTERBAAN & Co.,

BIJ

J. WORST, Gzn.,

te Meppel.

Agenten

worden gevraagd voor een **BEGRAFENISFONDS**, te ***Assen, Meppel, Hoogeveen, Smilde, Norg*** en ***Coevorden.*** Adres met *franco* brieven aan den heer J. HUIZINGA, Oude Kijkintjatsstraat, I 32, te Groningen.

Het GEMEENTEBESTUUR te Smilde

VRAAGT TWEE

Hulponderwijzers

voor de SCHOLEN te ***KLOOSTERVEEN*** en ***HIJKERSMILDE***, ieder op eene jaarwedde van f 250—.

Aangifte in persoon of met franco brieven.

Smilde den 23 Augustus 1861.

De Burgemeesters,
VAN RIESEN.
De Secretaris,
H. BAKKER.

HARDDRAVERIJ

te ASSEN,

op Maandag den 2 September e.k

TOT PRIJS: ***EEN ZILVEREN VOORWERP***, ter waarde van 100 guldens.

TOT PREMIE: ***EEN DITO VOORWERP***, ter waarde van 30 guldens.

Aangifte der Harddravers bij den Heer R KUIPERS, Logementhouder aldaar, daags te voren, dat is 1 September e.k., of per brief.

Alle Paarden tot genoegen der Keurmeesters zullen worden toegelaten.

Aanvang der rijding te 2 uur.

Verloren,

tusschen Groningen en Assen, een ***ZWARTE ROTTING*** met bewerkten ***Ivoorenknop***. De vinder wordt verzocht, denzelven te bezorgen bij het BUREAU van de *Provinciale Groninger* of van *Drentsche Courant*, tegen billijke belooning.

Het HOOFDBESTUUR van 't Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe,

brengt ter kennisse van 't algemeen, dat op de Tentoonstelling van Vee, den 21 Aug. 1861 in de Wijk gehouden, ter gelegenheid van de gewone Algemeene Vergadering des Genootschaps, zijn aangeboden geworden:

11 Springhengsten.
2 Jonge Hengsten.
1 Hengste-Veulen.
7 Fok-Merriën.
11 Stieren.
9 Koeijen.
7 Beeren.
5 toomen Eenden.
2 „ Kippen.
1 Ram en
1 Bok.

dat de volgende premiën zijn toegekend:

Voor de Springhengsten:

de eerste f 60—„ aan J. SNOEKEN van Uffelte, voor zijnen zwarten achtjarigen Hengst, (betaald met de helft als reeds eenmaal door 't Genootschap bekroond), de tweede f 50—„ aan HENDRIK ENSING van Drouwen, voor zijnen zwarten zesjarigen Hengst, de derde f 45—„ aan JACOB SNOEKEN, voor zijnen bruinen twaaljarigen Hengst, de vierde f 40—„ aan JAN WILTING van Wachtum, voor zijnen zwarten vijfjarigen Hengst, de 5de f 35 aan J. J. NES van Echten, voor zijnen zwarten driejarigen Hengst.

Voor de jonge Hengsten:

aan A. L. WOLTERS van Drouwendermond, de 1e prijs f 20—„, voor zijnen bruinen tweejarigen Hengst.

Voor de Fok-Merriën:

de 1e prijs f 25—„ aan E. G. TEN KATE van Veeningen, voor zijne zwarte 4jarige Merrie, de 2de prijs f 15—„ aan D. H. VAN ZEGEREN van Pesse, voor zijne zwarte zesjarige merrie.

Voor de Stieren:

de 1ste prijs f 25—„ aan AREND SCHOONVELDE van de Wijk, voor zijnen vaalbonten eenjarigen Stier, de 2de prijs f 20—„ aan JAN GEUCHIES SANTING van Ruinerwold, voor zijnen zwartbonten tweejarigen Stier, de 3de premie f 15—„ aan GEUCHIEN STAPEL, voor zijnen zwartbont blesten tweejarigen Stier de 4de premie f 10—„ aan C. H. A. WINEKE van Dalen, voor zijnen zwartbonten tweejarigen Stier.

Voor de Koeijen:

de 1e premie f 20—„ aan A. TEN KLOOSTER van Meppel, voor zijne zwartbont-bleste vijfjarige Koe, de 2de premie f 15—„ aan A. EEMTEN van de Wijk, voor zijne roodbonte zesjarige Koe en aan R. VAN DE WETERING van de Wijk, buiten 't programma, eene premie van f 10—„ voor zijne zwartbont-bleste zesjarige koe.

Voor de Beeren:

de 1e premie f 15—„ aan W. VELDHUIS van Ruinerwold, voor zijnen zwartbonten zesmaand ouden Beer, de 2de premie f 10—„ aan ROELOF KOSTER van de Wijk, voor zijnen zwartbonten vijfmaand ouden Beer, de 3de premie f 5 -„ aan LUCAS SCHULTING van Echten, voor zijnen witten Beer oud 5 maanden.

Voor de Rammen:

de 2de premie f 3—„ aan ANDRIES TAKKEN van Zuidwolde, voor zijnen witten ram oud 2 jaar.

Voor de Hoenders:

de premie f 5—„ aan W. VAN SETTEN in de Wijk; voor een toom Kippen.

Voor de Eenden:

de premie f 5—„ aan WARNER VELDHUIS van Ruinerwold, voor een woerd en 3 Eenden,

dat buiten de 5 bekroonden, de tentoongestelde Hengsten, die geoordeeld zijn de vereischten van Springhengsten te bezitten, zijn:

een zwarte vijfjarige van JAN GEERTS FLINKERT, Landbouwer te Echten,

een bruine zevenjarige van HENDRIK ENSING, Landbouwer te Drouwen,

een zwarte driejarige van LUTE POPKEN, Landbouwer te Yde,

een zwarte vierjarige van H. FRIELING, Landbouwer te Noordbarge,

terwijl de overige twee geoordeeld zijn de vereischten niet te bezitten.

Het Hoofdbestuur voornoemd,
VAN ECHTEN VAN HOLTHE,
Voorzitter.
L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

BURGERLIJKE STAND.

WOLVEGA 15 — 21 Aug. Geb. Geertje dochter van L. J. Westerbeek en G. H. Wapstra van Noordwolde; Gerrit zoon van N. Beun en S. C. Conrades van Frederiksoord; Albert zoon van J. Jongschaap en A. D. van der Werf van Wolvega; Ale zoon van B. P. Veen en K. A. Klijnsma van Munnekeburen; Anne zoon van A. J. Maas en J. A. Schippers van Steggerda; Andries zoon van J. M. Mandemaker en A. W. van der Veen van Boijl, Klaas zoon van H. Akkerman en A. Teeters van Smilde, Gerrit zoon van J. G. de Vries en M. P. Wellinga van Noordwolde; Anthoon zoon van A. R. Koning en G. Stegeman van Blesdijke; Maria dochter van K. Kraan en J. van Duuren van Noordwolde. — Ondertr.: B Stoelenga van Sneek en A. M. Neeb van Noordwolde; E B. Gozems van Noordwolde en G. C. Looije van Frederiksoord. — Gehuwd: F. Hartsuiker van Noordwolde en G. J. de Goede van Wolvega; S. Lenstra en W. J. Blauw van Idzard. — Overleden: L. Woerman ml. 6 weken van Noordwolde, J. L. Scholten vr. 24 jaren ong. van Oldetrijne; G. K. Hof vr. 79 jaren weduwe van Wolvega; H. S. Heemstra vr. 30 jaren ong. van Oldeholtpa.

HOOGEVEEN 19 — 25 Aug. Ondertr. Hendrik Booij en Albertje Swart. — Gehuwd: Jan Lensen en Alberta Banen. — Bev. Margje van der Weide geb. IJken van zoon; A[...] Schelhaas geboren Botter van dochter, Marrigje Horstra [...] de Jonge van dochter; Hermina Esselbrugge geb: Koek[...] van zoon; Elisabeth Pool geb. Dekker van zoon. — Over[...] Klaas Remmelts Leunge wedn. van Lammigje Willems Blo[...]berg 87 jaren; Margje Welmers 2 jaren en 5 maand[...] Jantje Koster, laatste echtgenoote van Roelof Jacobs [...] 55 jaren.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 23 Aug.

TARWE prijshoudend, 130 ℔ witb. Poolsche f 335: 1[...] dito f 370 f 375; 127 ℔ dito f 365: 128 ℔ bonte [...] f 363; 127 ℔ dito f 355; per 2400 kilo roode Amerikaan[...] f 386.

ROGGE tot vorige prijzen met redelijken handel; 1[...] Pruissische f 214, 121 123 ℔ Rostocker f 212 f 222; 1[...] Archangel f 215; 117 118 119 ℔ Petersb. f 206 f 209 f [...] per 2100 kilo Amerikaansche f 210. Op levering per [...] kilo: Oct. f 200, Maart f 204.

GARST f 7 lager verkocht; 106 ℔ Pommer f 180.

BOEKWEIT prijshoudend, 120 ℔ Holsteinsche f[...] bij partij.

KOOLZAAD op de gebleven prijzen van voorgaan[...] marktdag prijshoudend: Mecklenb. £ 68½; Elve £ 58, 9 vat Olie in Oct. £ 74 April £ 75..

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauw; op 6 we[...] f 42¼: Vliegend f 41, 10 Sept. f 41 f 40¾ f 41 f [...] October f 41½ ¼ f 41½ ⅜, November f 42 f 41¾ f 42 f 4[...] Dec. f 42½ ⅜, Mei f 42¾.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering iets lager, 6 weken f 35¼; Vliegend f 34, 10. Sep. f 33½, Oct. f 33 Nov. f 34, Dec. f 33¾.

HENNEPOLIE op zes weken f 40¼, Vliegend f 39.

RAAPKOEKEN f 85 a f 90.

LIJNKOEKEN f 12 a f 15.

SCHIEDAM 21 Aug. Moutwijn f 12.75 — Jenever f 18 — Amst. proef f 19.50.

245ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. — 5e kl.

7e lijst.

Nos. 961 2333 en 4849 elk f 1000. Nos. 14295 en 17[...] elk f 400. Nos. 3199 3904 en 12369 elk f 200. Nos. [...] 1798 8641 9445 14155 14880 14959 15283 16403 en 17[...] elk f 100.

8e lijst.

No. 15475 f 10000. Nos. 457 1639 2180 en 10433 [...] f 1000. Nos. 7181 en 19164 elk f 400. Nos. 913 987 3[...] 8419 8642 9906 17005 en 19662 elk f 200. Nos. 2291 51[...] 7791 11427 13325 en 16294 elk f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTE[N]

AMSTERDAM, 1861.

	pCt.	23 Aug.	24 Aug.
Nederl. W.S.	2½	63 13/16	63¾
—	3	75 13/16	75¾
—	4	98 11/16	98 11/16
Amort. Synd.	3½	92½	92½
Handelm.	4½	133½	133⅝
O. I. Leening	4	97⅛	
Aand.H.Spw.			
—— R.——	4½		104⅛
N. B.	3		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	102⅝	102⅝
Cert. 1831/33	5		82
Dito 1840	4		
—Or.2e3e4eL.	4	75 3/16	
— 5e L.	4		
— 5e Serie	5	82½	82⅜
— 1855 6eS.	5	94½	94¾
— van Ass.	6		

	pCt.	23 Aug.	24 Aug.
Polen,			
Aand. fl 500		f	164
Obl.	4	76⅜	
Spanje, Obl.	2	42¼	42¼
Obligatien	3	49⅞	50
Binnenl.	3	47 11/16	47 1/16
Amortisable		16¾	16¾
Bewijz. Coup.		5⅛	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	64½	
—— ——	4		
——Metal.	5	46¼	46⅜
— RenteA.	5	68⅞	68 15/16
— Nation.	5	54⅝	54⅛
—— ——	2½	24⅜	24⅛
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½	54⅜	
Portug., Obl.	3	46½	46 9/16
Brasilien	5		97½
Weener aandeelen	4		

23 Aug.

Bij weinig handel hebben de prijzen nagenoeg niet gevarieerd.

24 Aug.

Bij weinig handel waren heden Oostenrijksche fondsen meer geanimeerd.

De Verteller, enz.

De *Western Times* deelt het volgende grappige voorval mede:

Een arbeider te Kingsbridge, ging met een brood onder den arm eene druk bezochte straat door.

Eene jonge dame voorbij gaande, die eene vervaarlijke wijde crinoline aanbad, bleef bij met den voet in dat kleedingstuk haken, hij struikelde en viel, waardoor het brood onder zijn arm heen vloog en in eene groote spiegelruit van een winkel te land kwam, die, zoo als wel te denken was, in stukken brak.

De vraag is nu: wie moet de ruit betalen? De gecrinoliende dame of de man met het brood?

Een ding is echter zeker, was er geene crinoline geweest, dan zou de man niet gevallen zijn en het glas niet gebroken; derhalve, daar de crinoline de oorzaak van het ongeluk is geweest, is het ook niet meer dan billijk, dat zij er voor moet boeten.

—

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.